

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Bonae, Eminentissimi S. R. E. Titulo S. Bernardi
Ad Thermas Cardinalis Presbyteri Opera Quotquot
hactenùs separatim edita fuerê Omnia**

Bona, Giovanni

Antverpiae, 1677

§. 48. Scientiam practicam, & experimentalem magis conferre ad amorem,
quam speculativam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10805

gravia non esse, nisi ut anima, cui gravia videntur, intelligat se nondum perfecte amare, & à Deo gratiam petat, quâ levia & suavia fiant. Laborant in custodiendis Dei præceptis, qui solo timore quæ justa sint operantur: sed perfecta *charitas foras mittit timorem* (1 Ioan. 4: 18.) & levem facit sarcinam legis non solum non prementem, sed instar pennarum in excelsa sublevantem. Servus, qui diligit Dominum suum, ejus præceptis libentissime obtemperat, & quo gravius est ac difficilius, quod jubetur, eo libentius illud exequitur, etiamsi durissimi labores sustinendi sint, quia nimirum nihil grave, nihil durum amanti videtur. At servus nequam, qui dominum non amat, sed timet, ipsius mandata parvipendit, variisque coloribus & integumentis à præstandis domino obsequiis se subtrahere satagit, & ejus iustiones eludere. Sic verò Dei amore carere convincitur, qui humanis ratiocinationibus à legis obligatione eximere se studet, laxiores quærens opiniones, & magistros prurientes auribus, qui, ut noxiæ libertati faveant, mandata Dei & Ecclesiæ tot limitationibus convellunt, ut vix remaneat præcepto locus. Vivunt itaque homines non sicut oportet, sed sicut volunt; quia tot jam sunt de humanis actibus opiniones, ut ferè liceat quidquid lubet. Ante horrendum Tribunal Christi non ex placitis hominum, sed ex lege Dei & ex veritate judicabimur. Ibi nulla opinio erit, sed nuda veritas. Scio quidem, non omnem probabilitatem damnandam esse; sed vereor, ne, quod multis probabile videtur, falsum omnino in extremo judicio inveniat: vereor, ne nimia opinandi libertas multos ducat in perditionem. Hæc autem non intelligit, nisi qui Deum diligit ferventi amore, semperque parato ad obediendum ei: anima enim per charitatem se totam transfundit in Deum quem amat, sitque ex ipso & anima unus spiritus, una voluntas, sicut dicit Scriptura: *Deus charitas est, & qui manet in charitate in Deo manet, & Deus in eo* (1 Ioan. 4: 16.) Ab hac unione verum gaudium procedit, quo anima ineffabili jucunditate perficitur, bonum illud possidens quod amat; atque illi ejusque mandatis ac nutibus firmiter adhæret: quia ab ipso, per ipsum, & in ipso omnia sunt quæ possunt desiderari. Hoc autem indicio cognoscet homo se Deo adhære, & unitum esse, cum omne ipsius studium, omne desiderium, omnis conatus, quidquid sperat, quidquid videt, quidquid loquitur, quidquid intelligit, Deus est.

§. XLVII.

Quis sit modus perfecti amoris.

INnatum est omnibus hominibus scientiæ desiderium, & quo plura quisque cognoscit, eo amplius scientiæ appetitus crescit: cumque ad illud fastigium pervenerit, ut se omnia scire atque altissima de Deo se percepisse arbitretur: summâ lætitiâ & voluptate perfunditur, & scientiam amat tamquam rem optimam, quæ tantæ lætitiæ causa est: atque inde fit, ut ipsam cognitionem magis amet, quam illud, quod cognoscit. Sic Philosophi, cum cognovissent Deum, non sicut Deum glorificaverunt, sed evanuerunt in cogitationibus suis, seipsos suamque scientiam amantes, non Deum. Simili modo inter Christianos multi sunt, qui scientiam de Deo, ejusque amorem pluris æstimant, & magis amant, quam ipsum Deum, & ejus beneplacitum. Difficile quidem est speculum affabrè factum intueri, quin homo seipsum in eo videat: sed cum Deum quasi speculum lucidissimum contemplamur, licet fieri nequeat, quin & nos ipsos in illo, qui videt omnia, videamus; in amore tamen divini pulchritudinis & bonitatis persistendum est, nullâ habitâ ratione ipsius visionis, & delectationis, quæ ex ea emanat. Alioquin nos ipsos amamus, cum maxime credimus Deum amare. Deus spiritus est, & actus purissimus, ipsumque oportet in spiritu & veritate adorare, & diligere; quod tunc rectè & purè fit, cum ipsum singulariter diligimus propter se, suamque summam bonitatem, nullo modo ad nos ipsos, nostraque commoda & delectationem respicientes.

§. XLVIII.

Scientiam practicam & experimentalem magis conferre ad amorem, quam speculativam.

SIcut rusticus omnis doctrinæ & literarum seppers, qui solem quotidie cernit, ejusque luce & calore fruitur, lumen intensius diligit, quam cæcus multâ scientiâ præditus, qui de luce ejusque causis & effectibus plura didicerit ex placitis Philosophorum: ita Deum magis diligit simplex, & pius homo ex cognitione practicâ fidei, quam subtilissimus Theologus ex sola speculatione. Sicut etiam vir doctus & eruditus in regio-

ne septentrionali, in qua nullæ sunt vites, & nemo vinum bibit, de vineæ culturâ, deque vini potu, ejusque effectibus & proprietatibus copiosè poterit & acutè disserere: sed quia vinum nunquam gustavit, practicè nesciet quid sit vinum, quomodo lætificet cor hominis, quomodo inebriet; nec eam vini notitiam aliquando affectur, quam rusticanus vinitor habet, qui vinum quotidie bibit: ita planè contingit, ut aliquis de plebe, qui nec legere quidem noverit, aliud de Deo rebusque divinis scientiâ experimentaliter loquatur, quam vir magni nominis, qui totum vitæ suæ tempus in studiis Theologicis consumpsit. Experientia siquidem speculationem, amor scientiam excedit; multoque faciliùs pervenitur ad Deum affectu, quam cognitione. Omnes igitur animæ vires affectui potius & orationi, quam doctrinæ applicare oportet, si ardentissimum Dei amorem citius consequi desideramus. Amore potius quam scientiâ sublimiorem Dei notitiam comparamus, quia amor ipse notitia est, & amando vehementius in contemplatione desigimur, per quam clariùs atque splendidius eum intuemur. Ipsum amando minùs laboramus, illi magis obsequimur: nam cognitio, quam de illo consequi possumus, in hoc exilio certis & angustiis limitibus conclusa est; amare autem possumus quantum volumus, quantum scilicet ipse dederit, qui sine modo amari desiderat; nec ullus amori terminus præfixus est. Plerique tamen stulto errore decepti malunt semper querendo numquam Deum invenire, quam amando possidere.

S. XLIX.

Veram Sanctitatem in amore Dei consistere.

Mandatum habemus à Deo ut simus sancti: ait enim, *sancti eritis, quoniam ego sanctus sum* (Levit. 11: 45.) Est autem sanctitas ab omni labe libera, & omninò perfectâ, & omni ex parte immaculata puritas. Sic enim res omnes ex missione pejoris & inferioris sordes contrahunt, & polluuntur, ut argentum ex missione plumbi, vestis aspersione lutu: ita anima impura fit & immunda, cum rebus infimis adhæret, nec prorsus pura ac sancta esse potest, nisi à cunctis rebus creatis avulsa sit. Consistit igitur sanctitas in omnimoda puritate, & in immobili cum Deo unione, quæ arctissimo amoris nexu perficitur; cum expurgata anima ab omni rubigine terrenorum affectuum, cunctisque rebus celsior eam ju-

stitiæ perfectionem adeptâ est, ut verè & securè audeat dicere cum Apostolo, *Quis me separabit à charitate Christi? tribulatio? an angustia? an fames? an nuditas? an periculum? an persecutio? an gladius? Certus sum enim, quia neque mors, neque vita, neque angeli, neque principatus, neque virtutes, neque instantia, neque futura, neque fortitudo, neque altitudo, neque profundum, neque creatura alia poterit me separare à charitate Dei, quæ est in CHRISTO JESU Domino nostro*, (Rom. 8: 35.) Jejunia, eleemosynæ, castigatio carnis, usus Sacramentorum, & aliæ ejusdem generis exercitationes ad consequendam sanctitatem plurimùm valent, sed sine charitate nihil profunt, quamvis in cibos pauperum omnes facultates distribuantur, & proprium corpus igni tradatur, ut docet Apostolus (1 Cor. 13: 3.) Potest etiam in aliis virtutibus aliquando dispensatio locum habere, quoniam infirmi à jejunio, pauperes à danda eleemosyna, debiles à corporis afflictatione sæpè eximuntur; at à præcepto charitatis, quæ omnium præceptorum finis est, & Christianæ legis plenitudo, nemo immunis est, nemo quacumque cogente vi, sive necessitate aut impediri, aut excusari potest, quin Deum amet, & ad eum jugiter aspiret. Paupertas, ægrotudo, & alia impedimenta, quæ cæterarum virtutum exercitationi obicem ponunt, amori pabulum subministrant. Intus est dilectio, in corde, in voluntate; & quod à nobis super omnia requirit Deus, in nobis ipsis collocavit. Hoc est illud unum, quod solum est necessarium, & solum sufficit, ut sancti simus. Hoc maximum, & præcipuum mandatum cæteris suavius & facilius: quid enim jucundius, quam amare? & quis est, qui audeat dicere, non possum amare? Qui verò Deum amat, qui unus est, is omnia amat in uno, & unum in omnibus: & si aliquid aliter amat, quàm in uno & propter unum, is Deum non amat, quia aliquid amat, quod Deus non est. Deo nihil superius est, nihil æquale: idè mens ab illo averti nequit, nisi ad inferiora, & sensibilia convertatur, à quibus elevari numquam poterit, nisi à terrenis emergens, quæ pondus animæ sunt, iterum revertatur ad illum, à quo infeliciter recesserat. Ut igitur sancti simus, necessarium est à nobis ipsis recedere, & ab omnibus, quæ extra Deum sunt, & ad illud principium regredi, à quo profuimus, totâque virtute illi adherere: nam ibi unum cum uno erimus, una vita, unus spiritus, una felicitas.